

DESATERO PŘIKÁZÁNÍ POČÍTAČOVÉ ETIKY

převzato z The Computer Ethics Institute,

1. *Nepoužiješ počítače ke škodě jiného.*
2. *Nebudeš ničivě zasahovat do práce druhých lidí.*
3. *Nebudeš slídit v souborech jiných lidí.*
4. *Nepoužiješ počítače ke krádeži.*
5. *Nepoužiješ počítače pro křivé svědectví.*
6. *Nepoužiješ nebo nepořídíš kopii softwaru, který jsi nezaplatil(a).*
7. *Nepoužiješ neoprávněně počítačového zdroje jiných lidí.*
8. *Nepřivlastníš si intelektuální dílo jiného.*
9. *Budeš přemýšlet o společenských následcích programu, který jsi stvořil(a).*
10. *Budeš používat počítače ohleduplně a s úctou.*

Etika emailové komunikace

- *předpokládej, že mail není bezpečný; tedy to, co bys nenapsal na pohlednici, nepiš ani do e-mailu; na druhou stranu: u příšlého mailu se přesvědč, zda je od toho, od koho si myslíš, že má být*
- *respektuj autorská práva materiálů, které reprodukuješ*
- *nikdy neposílej řetězové dopisy; tato činnost je velmi tvrdě postihována*
- *nikdy také neposílej tzv. "spam"!; jde o zaslání nevyžádaných (většinou komerčních) mailů na více adres najednou; toto je ještě přísněji trestáno než řetězové maily a navíc jsi pak přidán na černé listiny antispamových organizací, takže Tvé maily budou odmítány*
- *zlaté pravidlo zní: buď konzervativní v tom, co posíláš a buď liberální v tom, co přijmeš; nenech se vyprovokovat k horkokrevným debatám (tzv. "flame-wars")*
- *je dobrý zvyk přehlédnout Subjecty všech e-mailů v příchozí poště, dříve než budeš na ně po pořádku odpovídat; někdy se stává, že osoba, která po Tobě něco chtěla, poslala mezitím další mail, kde je doplnění nebo že už to nepotřebuje apod.; také je dobré ověřit si, zda jsi prvotní příjemce nebo jsi pouze dostal kopii*
- *usnadni příjemci život: je dobré na konec dopisu připojit tzv. podpis (angl. "signature"), kde je uvedeno, kdo jsi, nějaké kontakty na Tebe, včetně odpovědní adresy; tento podpis by neměl být delší než asi 4 řádky*
- *vždy měj na paměti, komu píšeš; někdy adresa směřuje na jednotlivce, někdy na skupinu*
- *nenechávej lidi v položce Kopie, pokud se konverzace změnila na debatu mezi Tebou a příjemcem*
- *neobtěžuj neznámé lidi s žádostmi o pomoc v obecných záležitostech; nemají na to čas*
- *měj na paměti, že lidé se kterými komunikuješ sídlí po celé zeměkouli a mají tedy jiný čas; dej jim dost času na to, aby se vzbudili a mail si přečetli, než budeš předpokládat, že mail jim nedošel či že na Tebe kašlou*
- *měj na paměti, že příjemce může být člověk s jinou kulturou, jazykem či smyslem pro humor než Ty; proto pozor na datumy, míry či zkratky; zvláště pozor na sarkasmus*
- *nepoužívej VELKÁ písmena, vypadá to pak, že křičíš*
- *používej symboly pro zdůraznění, např. "To je *opravdu* dobrý nápad." či "Budu tam _zítra_ v 8.00."*
- *používej "smajlíky" (angl. "smileys") k vyjádření tónu hlasu, ale s mírou*

- *používej zaběhnuté zkratky - ušetříš si psaní; např. IMHO (angl. "In My Humble/Honest Opinion", "Podle mého skromného názoru"), FYI (angl. "For Your Information", "Pro Vaši informaci") nebo BTW (angl. "By The Way", "Mimochodem");* *ber přitom samozřejmě ohled na adresáta - zda jim bude rozumět*
- *do Subjectu dej text, který odráží, o co v mailu jde*
- *pozor na používání slangu či místní hantýrky; obecně druhá strana tomu nemusí rozumět*
- *cena za doručení e-mailu je (v průměru) vyrovnána rovností odesílatele i příjemce; obě strany to stojí také přenosové pásmo sítě, místo na disku či využití procesoru; to je základní ekonomický důvod, proč jsou nevyžádané reklamní e-maily nevídané (a často i zakázané)*
- *pokud Tvůj mail-server umí automaticky e-mail přeposlat na Tebou určenou adresu jinam (tzv. "forwarding"), dej pozor, aby se takto mail nedostal do nekonečného cyklu tím, že si jej budou servery předávat dál a dál*